

Festa del Barri Molí d'en Rovira



Pregó
8 de juliol de 2010

PREGÓ.- Festa del Barri Molí d'en Rovira-2010

Bona Nit a tothom, un any més ens retrobem una nit de juliol al voltant d'aquesta taula.

Als que hi sou per primera vegada, voldria dir-vos en nom de la Junta molt ben vinguts....., als que ja ens coneixem, ben retrobats i a les autoritats de la Vila m'atreveixo a dir-vos que ens agrada molt que hi sigueu. Aquestes celebracions cohesionen a la gent del barri i fan que ens coneguem una mica més entre tots.

Enguany m'ha tocat a mi fer el pregó. Quan m'ho van demanar, simplement no vaig saber dir que no. En aquell moment no vam tancar el tracte, faltava molt temps i jo tenia l'esperança que busquessin una o un pregoner amb més aptituds que jo.... però no ho devien fer perquè estic aquí.

Bé, no pretenc dir-vos res de nou del barri, la major part de vosaltres en diríeu moltes més de coses que jo, però està bé recordar i compartir cosetes en veu alta i és el que intentaré fer, des de la meva visió, és clar.

No vaig néixer al barri, però de petita vivia ben a prop, aquí darrera, al carrer Duc de la Victòria, l'actual carrer de Cal Bolet, al costat mateix de l'Estació Enològica, edifici que actualment està dient a crits: Aprofiteu-me ; Reconvertiu-me ; i on espero veure-hi i potser gaudir algun dia, llunyà, d'un espai de repòs i lleure tot passejant per un reconvertit hort de Cal Gallina.

Be, davant de casa hi havia Cal Sogas, un magatzem de vi que ens tenia ben distrets a la canalla de l'entorn. Sovint badàvem veient com carregaven els bocois de vi als carros, mentre els cavalls pixaven al terra, llavors sense asfaltar. Els bodeguers feien rodar manualment les botes fins al carro descobert, on les envoltaven amb grans cadenes i amb l'ajuda d'un "cric" les sostenien al carro.

Després d'un traguitxó de vi amb el bot ben alt sentíem als carreters cridar "arri, macho" ; i..... endavant.

Entre carro i carro ens "colavem" dins el magatzem que tenia sortida al passeig de la via, davant mateix de la Creu de Terme de Santa Digna. La Creu era el nostre punt d'encontre i atalaia des d'on vèiem una altra mena de càrrega en el moll del ferrocarril que a voltes servia de pas des de l'estació, per tant des de la Vila, al carrer Comerç, es tractava del mateix producte, però més elaborat, xampany, conyac, vermut, en definitiva, vins de diverses modalitats, també aquí amb bocois, però també amb caixes o farcells, la destinació també era més llunyana.

En aquell indret del passeig Rafael Soler hi havia unes escales de totxo massís que, superant el desnivell existent conduïen, travessant el pas de la via del tren amb barreres, al que després va ser el nostre barri del Molí d'en Rovira. Aquestes juguesques al carrer em van fer descobrir un espai diferent del barri on vivia, amb grans edificacions que llavors em semblaven majestuoses, eren els magatzems de vi, construïts precisament en aquell lloc per la seva proximitat al moll de l'estació, configuraven arreglats el c/.Comerç, encapçalat durant molts anys per la fàbrica "Hijos de Rogelio Rojo", com es llegia al cap damunt de la seva enorme façana. La fàbrica de les fulles (d'afaitar), com es coneixia vulgarment, que segons informacions que tinc de primera ma, va donar sortida laboral, en temps de la post guerra, a moltes noies que fugien dels treballs agrícoles o de la llar.

Aquesta barreja de records sobre la via del tren, naus o edificis majestuosos i persones feinejant amb botes i bocois són precisament els que han configurat, i encara avui dia afecten per bé o per mal el nostre barri. A mitjans del segle dinou i confluint, entre altres coses per una banda l'afectació de les vinyes per la filoxera a França que va donar lloc a una creixent exportació dels nostres vins del Penedès i per una altra banda l'arribada del ferrocarril a la Vila, notícia que es va celebrar el 24 de maig del 1861, amb una repicada de campanes i cercavila amb Drac inclòs fins a la carretera de Vilanova, per cert i això ho hem sentit dir als grans de la vila el van

fer ballar de cul Vilanova. Dons bé, sigui com sigui, l'arribada del ferrocarril que llavors era el principal mitjà de transport de mercaderies, va afavorir i molt el comerç i l'impuls dels productes vitivinícoles del nostre Penedès. No en và, Vilafranca era la capital de la regió vitivinícola de Catalunya i s'instal.laren precisament en aquest indret grans empresaris que construïren, tant a prop del moll com van poder les seves bodegues, des d'on trasportaven, fent rodolant els bocois de vi directament i a peu des de l'interior de les bodegues al moll, només havien de travessar el carrer Comerç per ser carregats al tren. La alineació dels grans edificis que albergaren aquestes activitats comercials van donar lloc al nom del "Carrer Comerç", primer límit que seria del nostre barri.

Malauradament aquesta importància que ha tingut i té encara el sector vitivinícola no s'augura que vagi per bon camí. Els que manen miren cap a altres bandes.... No sabem o no podem afrontar la gran competència que tenim de vins d'arreu i..... tot plegat no sembla que ens importi massa a la ciutadania, però si totes les parts del sector no s'hi guanyen la vida això no té futur. No hi ha joves pagesos perquè actualment és molt difícil viure de la terra i sense matèria primera.... malament ho tindrem.

Bé, Hem tingut i tenim encara instal.lades al barri les més importants empreses elaboradores i/o comercialitzadores de vins i els seus derivats, Aquila Rossa, Codorniu, Cointreau Miguel Torres, Pinord, entre d'altres també importants. Durant molts anys bona part dels llocs de treball del sector de la indústria i comerç vitivinícola estaven al barri. Una important part del terreny que configura l'actual barri va estar(i està encara) qualificat com industrial per la qual cosa s'hi van anar instal.lant també tallers i indústries d'altres sectors; importants algunes d'elles, com Peyton, Pinsos El Sol, on es van produir, juntament amb altres empreses ubicades a la ctra. de Tarragona les importants lluites obreres de principis dels anys 70, que desembocaren en els primers acomiadaments sonats a Vilafranca. Ens dona referència de l'activitat industrial del barri la constatació que a l'any 1965 hi havia pel cap baix 40 empreses instal.lades en els carrers llavors ja definits de l'actual barri, tanmateix el mateix any constaven

registrades com habitants del barri només 329 persones més 94 que vivien en masies i cases disseminades. En fi, que bàsicament el barri Molí d'en Rovira era conegut per la resta de la Vila com un barri llunya, a l'altra banda de la via del tren, dedicat especialment a la indústria o comerç, on molts vilafranquins tenien algun familiar o conegut que hi treballava però no masses que hi visquessin.

Així de llunyà em va semblar el barri, vist des d'un altre angle, quan em vaig casar amb el Fèlix, perquè a principis dels anys 70, baixant per la "Barceloneta", des del pont del carril fins a casa només es trobaven, caminant per la cuneta de la carretera sense asfaltar, es clar, els edificis de les fàbriques Cointreau, Cinzano i Peyton, el garatge de Cal Romeu, i des de casa es veia el magatzem del butà, la penya del Papiol, les cases de La Serreta i vinyes i més vinyes, salpicades per alguna masia, entre les que s'alçava majestuosa la cúpula de l'església del Molí d'en Rovira i la Residència de la Mare Ràfols, ja més lluny es veia el Castell de Sant Miquel i Moja..... Recordo com d'estranya se'm va fer la primera Festa Major viscuda al barri.....i com de llunyana. No m'ho semblava que fos la Festa Major, acostumada com estava, de soltera, a anar i venir als diferents actes i concerts des de casa amb no més de tres minuts.

Aquesta era la vivència que vaig tenir quan vaig arribar al barri, però aquesta part de Vilafranca de l'altra banda del ferrocarril sempre ha estat poblada, si bé poc i amb una distribució molt diferent a la d'ara. Les masies i cases disseminades existents a la dècada dels anys 50, van veure com a partir dels 60's es construïen un grup de casetes unifamiliars, promonitores de les que actualment anomenem "adossades", plantes baixes amb un pati o jardí posterior, que en aquell temps donaven una visió de modernitat si es comparaven amb les cases existents a Vilafranca d'aquelles característiques (amb pati vull dir),....., o així m'ho semblava, quan sovint anava amb els meus pares, de visita a casa d'uns bons amics de la família que vivien al passatge Canyelles.

Aquestes casetes, juntament amb altres construccions, de bon tros diferents als grans blocs que a partir dels anys 70's s'anaven fent en altres indrets de la Vila van configurar la part del Barri Molí d'En

Rovira que en un determinat moment els mateixos veïns van autoanomenar "de baix". En aquella època, concretament l'any 1968 es va constituir la primera junta del barri, embrió de l'actual Associació de Veïns, llavors autoanomenada "Asociación de vecinos de la urbanización Molí d'en Rovira". La part del barri que deien "de dalt" venia a tenir el nucli en els blocs del carrer Bisbe Estalella i les casetes del cap de vall del carrer Melió i Sarriera. Suposo que en aquesta diferenciació no s'hi han identificat mai els veïns dels sectors del carrer Comerç o Dr. Flèming, i menys encara els habitants autòctons de les masies i cases disseminades del barri.

Des de fa 5 o 6 anys el barri ha anat canviant de fisonomia perquè el seu territori ha canviat d'us, ha passat de ser un barri bàsicament industrial a residencial, en els últims 6 anys hem doblat la població, ara ja superem les 1.300 persones. S'ha expandit amb dues grans àrees requalificades per a habitatges, el Molí d'en Rovira Sud, tocant a la ctra. de Vilanova i el Melió Residencial, limitat pel carrer de la Vinya o camí de Melió, antic camí de Sant Pere Molanta. Ambdues ampliacions han suposat la desaparició d'algunes indústries i d'àmplies superfícies dedicades a vinyes i horts. Per perpetuar alguns d'aquests horts i altres aspectes de la zona, l'Ajuntament, ha donat els seus noms a espais públics, com els passatges de l'Hort del Nín, del Guineu, de les Sínies, Parc de la Riera de l'Adoberia i properament algun d'aquests espais acolliran els primers horts urbans de Vilafranca....., ja els estan configurant.

Per tot plegat podríem estar orgullosos de dir que és el barri de Vilafranca on encara existeix aquest paisatge penedesenc on tot passejant podem trobar a pocs minuts de casa vinyes, camps de cereals o d'arbres fruiters, la Riera de l'Adoberia(quelcom deteriorada per alguns abocaments incontrolats), camins rurals que ens porten a edificis d'interès com l'ermita romànica del segle XII de Santa Maria dels Horts, el Sant Sepulcre(d'Olèrdola) o el majestuós i tranquil recinte del Molí d'en Rovira, actual residència de moltes àvies de Vilafranca i important que va ser com banc de sang i hospital que acollí nombrosos ferits de la Guerra Civil, on es troba, remodelada la casa natal de la Mare Ràfols, lloc on temps ha... hi havia una masia amb un molí, el d'en Rovira, que va donar

nom al nostre barri; també s'hi troben, plans amb conreu d'horta, boscos, amb el legendari Pi de la Serreta, al que faltaria fer-hi alguna intervenció si volem que els nostres nets el coneixin com a tal, i sense oblidar l'atalaiada barriada de "la Serreta", indret molt recomenat per fer-hi una passejada .

En fi que per tot plegat jo diria, sense que s'enfadin els covilatants d'altres barris: que estratègicament tenim el millor barri de Vilafranca. Estem ben situats, al Sud-Est de la Vila, som dels que primer vèiem sortir el sol, a més podríem dir que estem al barri marítim de Vilafranca- a 20 minuts d'una platja (aviat, amb la nova carretera i el ferrocarril que ens prometen hi estarem més a prop encara), tenim a dues passes les estacions d'autobusos i ferrocarril i molt a l'abast les entrades d'autopistes, altrament ens manquen encara els serveis que una població com la que ja compta el barri comença a necessitar.

Per bé o per mal tornem al ferrocarril, que ha condicionat i està encara ara condicionant el barri, esperem que es solucionin els problemes que pateixen alguns veïns a conseqüència de les obres i el pas del Tren d'Alta Velocitat. Que s'acabin definitivament les obres i es pugui urbanitzar la superfície ara inutilitzable, amb o sense reorganització de la zona del carrer Comerç i s'elimini definitivament la encara barrera existent entre la Vila i el Barri.

Per culpa, o gràcies a la barrera de la via del tren i a les indústries, el barri es va salvar de la febre de la construcció que en els anys 70's del segle passat, van suposar que en altres indrets de la Vila es fessin estralls, promovent plans especials que van transformar alguns habitatges en caòtiques construccions així com molts terrenys agrícoles en zones industrials. Al nostre barri aquesta rompada ha arribat ara, però mesuradament i amb previsions d'espais verds, de lleure i de serveis, però falta executar-los. Tenim bastant vestit el Molí d'En Rovira Sud, amb el Ricard Fortuny funcionant satisfactòriament i tenim el Melió Residencial que tot i les dificultats inicials d'urbanització, s'estan fent cases, poc a poc segurament per la greu crisi que patim. Els sectors de les carreteres de Vilanova i Barcelona han canviat radicalment de fesomia, amb la

construcció de nous blocs de pisos. Tot plegat ha de fer que es cohesioni més el barri i que descartem allò de ...“Molí d'en Rovira de baix” i “Molí d'en Rovira de dalt”.

Degut a la crisi que també afecta a l'Ajuntament potser no és el moment per reivindicar l'execució de les previsions existents en la zona de Meliò Residencial, però, els que vivim en aquest indret del barri tenim massa lluny tots els serveis exigibles en una zona urbana, l'ensenyament n'és un primer exemple,... d'altres menys costosos ja es podrien portar a terme, com alguna zona d'esbarjo i la tant reivindicada parada del micro-bus que pogués recollir els potencials viatgers de la part de baix del carrer Meliò/Vda. Barcelona.

Per cert, ara que hem arribat a aquest indret, i aprofitant que m'han donat el micro i que tenim aquí les màximes autoritats, no em puc estar de dir en veu alta la incongruència que al meu entendre hi ha a la confluència dels carrers de la Vinya/Melió/Avda. Barcelona que les darreres obres han convertit aquesta última amb un ample i digne bulevard d'entrada a Vilafranca i les dues primeres en colls d'embut de 3.5 m. d'ampla, on no s'hi pot entrar; forçant una acera abocada a desaparèixer de 4.9 m. d'ampla a la banda no edificada dels carrers Meliò/Vinya.

Encara entenc menys, potser perquè m'afecta a mí i a la meva família, la decisió de fer d'un sol sentit circulatori el tram del carrer de la Vinya que va des del carrer Dr. Flèming al camí dels Plàtans. No em vull estendre en aquest tema perquè no és el moment, però costa acceptar aquestes traves per als vehicles en un indret, on no hi ha problemes circulatoris, i així ho indica el Pla de Mobilitat, que ni l'esmenta i per contra, aquestes mesures ens obliguen a saturar encara més un tram de l'Avda. de Barcelona on el propi Pla de Mobilitat preveu una revisió dels aspectes de capacitat circulatoria.

D'altra banda, aquesta “urbanització” amb asfaltat i la instal.lació de 15 senyals circulatories no ens ha deslliurat de veure com encara a les vigílies de Sant Joan coexistien els pàmpols dels arbres que van caure a la tardor amb les herbes que van sortir a la primavera i

que impedién veure l'altra banda del carrer, m'atreveixo a dir com el Lluís Llac.... No és això, companys, no és això..... Per cert els pàmpols encara hi són.

Bé, acabo perquè les viandes ens esperen, però em falta deixar constància del fonament del pregó, els actes que la Junta ha organitzat per tots nosaltres. Ha estat un èxit el tretzè campionat de basquet 3 x 3, amb la participació de 11 equips en tres categories d'Alevins, Infantils Superior, aquesta utilització de la plaça de Vilanova, juntament amb l'espai reservat als més menuts voldríem que prevalgués per damunt d'utilitzacions poc recomanables que hi fan alguns de l'oci nocturn. Hem sentit la tronada i el sopar ja és a punt i el ball també, enguany a més, podrem, veure una pel·lícula amb imatges d'esdeveniments del barri i de Vilafranca en un període una mica convuls al país.

Demà, els joves i no tant joves podrem gaudir de "La nit Jove, a les 12, aquí mateix, i finalment, dissabte, dia fort de la festa, començarà a les 10 del matí amb l'intercanvi de plaques de cava. Després, a les 5 de la tarda jocs per a la mainada perquè els més menuts s'ho passin d'allò més be i quan estiguin ben cansats.... a menjar xocolata desfeta, com ja és tradicional. Amb la xocolata a la boca encara veurem com escalfen, amunt i avall del carrer de Sarriera els participants en la "Vint-i-tresena Milla Urbana", que aviat està dit però que és la única que s'ha fet ininterrompudament a Vilafranca durant tants anys, i sempre al nostre barri: Sort i gràcies als participants i que guanyin els millors . Seguidament hi haurà l'entrega de trofeus de totes les competicions. Finalment, i com a cloenda dels actes d'enguany es farà el lluït ball de nit.

Només em resta engrescar-vos a participar en tots els actes que la Junta ens ha preparat i desitjar que el temps ens acompanyi.

Bona nit i Bon profit !